

NÁRODNÍ MONITOROVACÍ STŘEDISKO PRO DROGY A DROGOVÉ ZÁVISLOSTI

Úřad vlády České republiky
nábřeží Edvarda Beneše 4
118 01 Praha 1 – Malá Strana
tel.: +420 296 153 222
fax: +420 296 153 264

**NÁRODNÍ AKČNÍ PLÁN DROGOVÉHO
INFORMAČNÍHO SYSTÉMU
NA R. 2013–2015**

Schválený Poradním výborem RVKPP pro sběr dat o drogách dne 15. 4. 2013
a poté schválený RVKPP dne 30. dubna 2013

OBSAH

1	Úvod	3
2	Současný stav DIS	4
2.1	Hlavní orgány a instituce zapojené do realizace DIS	4
2.2	Hlavní zdroje dat DIS	4
2.3	Horizontální spolupráce na sběru a distribuci dat	7
2.3.1	Pracovní skupiny NMS	7
2.3.2	Poradní výbor pro sběr dat o drogách	8
3	Cíle DIS pro roky 2013–2015	8
4	Plán aktivit na období 2013–2015	8
4.1	Sběr dat v oblasti 5 klíčových indikátorů	8
4.1.1	Užívání drog v obecné populaci a specifických skupinách populace	8
4.1.2	Problémové užívání drog	9
4.1.3	Infekční nemoci spojené s užíváním drog	9
4.1.4	Úmrtí spojená s užíváním drog a mortalita uživatelů drog	10
4.1.5	Žádosti o léčbu v souvislosti s užíváním drog a systém péče o uživatele drog	10
4.2	Sběr a analýza dat v dalších oblastech	11
4.2.1	Systém včasného varování před novými syntetickými drogami - EWS	11
4.2.2	Data z oblasti prevence	11
4.2.3	Data z oblasti snižování nabídky drog (trestněprávní sektor)	11
4.3	Sběr a analýza dat v oblasti užívání alkoholu a jeho dopadů	12
4.4	Sběr a analýza dat v oblasti užívání tabáku a jeho dopadů	12
4.5	Sběr a analýza dat v oblasti sázkového hraní a jeho dopadů	12
4.6	Evaluace intervencí	12
5	Distribuce informací	12
5.1	Publikace NMS	12
5.2	Publikace ÚZIS ČR v oblasti návykových látek a patologického hráčství	13
5.3	Publikace SZÚ v oblasti návykových látek	13
5.4	Publikace NPC	13
5.5	Publikace HS hl. m. Prahy	13
5.6	Časopis Adiktologie	13
5.7	Internetové prezentace	13
6	Účast na mezinárodních aktivitách, hlášení mezinárodním organizacím	14

1 Úvod

Drogový informační systém (DIS) je komplexním nástrojem pro monitorování situace ve věcech drog v České republice, zejména oblasti užívání nelegálních drog a jeho následků. Jeho koordinátorem a garantem je Národní monitorovací středisko pro drogy a drogové závislosti (NMS), které bylo ustaveno na základě usnesení vlády ze dne 19. června 2002 č. 643 v sekretariátu Rady vlády pro koordinaci protidrogové politiky (RVKPP) a jehož činnost je dále zakotvena ve statutu RVKPP. NMS je českým národním partnerem decentralizované agentury Evropské unie pro monitorování drog – Evropského monitorovacího centra pro drogy drogovou závislost se sídlem v Lisabonu (EMCDDA) ve smyslu článku 5 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1920/2006 ze dne 12. prosince 2006.

Aktuálně bylo NMS pověřeno Ministerstvem financí podle usnesení vlády České republiky ze dne 6. září 2012 č. 655 zpracováním studie o sociálně patologických dopadech hazardních her na společnost. Souhrnná zpráva bude předložena do konce dubna 2014.

Monitoringem situace v oblasti alkoholu a tabáku se zabývá především Koordinační, monitorovací a výzkumné pracoviště pro implementaci Evropského akčního plánu Evropa bez tabáku a Evropského akčního plánu o alkoholu (dále KMVP) SZÚ Praha. Přes řadu aktivit v této oblasti včetně napojení na mezinárodní projekty zůstává zejména finančně nedořešena otázka sběru dat v oblasti užívání tabáku a alkoholu v ČR.

Monitoring, výzkumu a evaluace v oblasti drog a drogové politiky jsou jednou z podpůrných oblastí realizace Národní strategie protidrogové politiky na období 2010 až 2018 přijaté usnesením vlády ze dne 10. května 2010 č. 340 a také jednou z intervenčních oblastí definujících aktivitu Akčního plánu realizace Národní strategie protidrogové politiky na období 2013 až 2015 přijatého usnesením vlády ze dne 27. 3. 2013 č. 219 (Akční plán 2013–2015). Podle strategie jsou validní, včasná a srovnatelná data o rozsahu a dopadech užívání drog základním předpokladem pro přijímání kvalifikovaných rozhodnutí a účelem aktivit v této oblasti je proto zabezpečovat dostatek relevantních informací o situaci v distribuci a užívání drog v ČR a o účinnosti realizovaných opatření pro nositele rozhodovacích pravomocí a odbornou i laickou veřejnost. Data o užívání drog a následcích užívání drog jsou však využívána pro formulaci politik a strategií vlády a resortů i v dalších oblastech jako jsou např. Zdraví 21 - Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva ČR, národní program řešení problematiky HIV/AIDS, strategie prevence rizikových projevů chování u dětí a mládeže, strategie prevence kriminality apod.

Úkolem NMS a DIS je tedy poskytovat kvalitní, přesné a spolehlivé informace o problému drog v ČR. Jako nástroj sloužící k plánování a rámcovému hodnocení DIS je formulován Národní akční plán drogového informačního systému (NAPDIS).

Aktivity DIS jsou zaměřeny jak na sběr, analýzu, syntézu a interpretaci informací, tak na jejich šíření. Metodicky a koncepčně je systém v oblasti nelegálních drog v souladu s informačním systémem EMCDDA; to se týká zejména systému pěti klíčových indikátorů¹ (5 KI). Dále reflektuje systém sběru a analýzy dat o legálních i nelegálních drogách standardy a požadavky OSN/UNODC a WHO.

Výstupy DIS jsou předkládány RVKPP a vládě. Hlavním výstupem v oblasti nelegálních drog je každoročně zpracovávaná Výroční zpráva o stavu ve věcech drog v ČR.

¹ <http://www.emcdda.europa.eu/themes/key-indicators>

2 Současný stav DIS

2.1 Hlavní orgány a instituce zapojené do realizace DIS

- A.N.O. - Asociace nestátních organizací zabývajících se prevencí a léčbou drogových závislostí
- Česká lékařská společnost Jana Evangelisty Purkyně (Společnost pro návykové nemoci - SNN ČLS JEP, Společnost soudního lékařství a soudní toxikologie - SSLST ČLS JEP)
- Český statistický úřad (ČSÚ)
- Generální ředitelství cel (GŘC), zejména Celní protidrogová jednotka (CPJ)
- Generální ředitelství Vězeňské služby (GŘVS)
- Hygienická stanice hl. m. Prahy – referát drogové epidemiologie a ostatní krajské hygienické stanice (KHS)
- Institut pro kriminologii a sociální prevenci
- Klinika adiktologie 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Praze a VFN v Praze (KAD)
- kraje prostřednictvím krajských protidrogových koordinátorů
- Kriminologický ústav Praha
- ministerstva (MZ, MPSV, MŠMT, MV, MS, MO, MF, MZV)
- Policie ČR (PČR), zejména Národní protidrogová centrála Služby kriminální policie a vyšetřování (NPC)
- Probační a mediační služba (PMS)
- Psychiatrické centrum Praha (PCP)
- Státní ústav pro kontrolu léčiv (SÚKL)
- Státní zdravotní ústav v Praze (SZÚ)
- Ústav zdravotnických informací a statistiky (ÚZIS ČR)

Výše uvedený výčet nezahrnuje všechny instituce a organizace zapojené do sběru, analýzy a distribuce informací v rámci DIS; v různé intenzitě a s různou pravidelností jsou do něj zapojeny poskytovatelé služeb i další orgány, instituce a organizace v ČR.

2.2 Hlavní zdroje dat DIS

Řadou organizací a institucí jsou průběžně či pravidelně shromažďovány informace z oblastí užívání drog v populaci, o výskytu zdravotních a sociálních dopadů užívání drog, o poskytnutých intervencích (preventivních, harm reduction, léčebných), jakož i data o drogové trestné činnosti a další data z oblasti potlačování nabídky drog (záchyty, ceny a čistota drog). Přehled nejvýznamnějších (klíčových) informačních zdrojů DIS uvádí následující tabulka:

Název	Popis	Odpovědná instituce	Frekvence sběru dat
Evropská školní studie o alkoholu a jiných drogách (ESPAD)	Dotazníková studie na reprezentativním vzorku 16letých studentů zaměřená na zkušenosti s užitím návykových látek a postoje k jejich užívání.	Psychiatrické centrum Praha/NMS	Každé 4 roky od r. 1995 (další vlna plánována na r. 2015)
HBSC (mezinárodní projekt Health Behaviour in School-Aged Children)	Dotazníková studie zaměřená na zdraví a životní styl 11-15letých žáků základních škol, jejíž součástí je modul otázek na zkušenosti s užitím konopných látek a postoje k jejich užívání.	V letech 1994, 1998, 2002 a 2006 Psychiatrické centrum Praha. V r. 2010 Fakulta tělesné kultury Univerzity Palackého v Olomouci.	Každé 4 roky od r. 1994 (další vlna plánována na r. 2014)

Název	Popis	Odpovědná instituce	Frekvence sběru dat
Celopopulační studie zaměřená na užívání drog	Dotazníková studie na reprezentativním vzorku dospělé populace (15-64 let) výhradně zaměřená na zkušenosti s užitím návykových látek a postoje k jejich užívání.	V r. 2004 realizoval ÚZIS ČR, v r. 2008 NMS ve spolupráci s Centrem adiktologie, v r. 2012 NMS	Každé 4 roky (poprvé v r. 2004, dále v r. 2008, 2012, další vlna plánována na r. 2016)
Průzkum užívání drog v obecné populaci ČR	Dotazníkové průzkumy na semireprezentativním vzorku obecné populace ČR (kvótní výběr) zaměřené na prevalence užívání základních typů drog	NMS	Každoročně od r. 2009
Tanec a drogy	Dotazníkový průzkum zaměřený na užívání drog v prostředí noční zábavy (v klubech, na tanečních akcích) sebenominační metodou výběru.	NMS	Každé 3 roky od r. 2003 (naposledy v r. 2010, další vlna plánována na r. 2013).
Studie užívání drog mezi vězni	Dotazníkový průzkum na reprezentativním vzorku vězeňské populace ČR zaměřený na užívání drog.	NMS/GŘVS	Každé 2 roky, poprvé v r. 2010.
Registr žádostí o léčbu*	Počet a charakteristiky osob žádajících o léčbu v síti cca 250 hlásících léčebných a poradenských programů.	Hygienická stanice hl.m. Prahy (HS HMP) prostřednictvím sítě krajských hygienických stanic	Čtvrtletně (od r. 1995, analýza pololetní a zejména roční formou výročních zpráv)
Výkaz o činnosti poskytovatele zdravotních služeb	Sledování se týká oboru psychiatrie, praktický lékař pro dospělé, praktický lékař pro děti a dorost, chirurgie, soudní lékařství, gastroenterologie, infekční a zařízení záchranné stanice a zdravotnické záchranné služby. Sleduje se počet a charakteristiky osob ambulantně léčených v zařízeních psychiatrické péče s podrobnou přílohou o léčených osobách užívajících návykové látky. Počet a charakteristiky zdravotnických zařízení poskytujících ambulantní psychiatrickou péči o uživatele návykových látek. Počet a charakteristiky osob zachycených pro intoxikaci alkoholem a jinou psychoaktivní látkou. Počet a charakteristiky zdravotnických zařízení poskytujících péči o intoxikované pacienty. Počet a charakteristiky pacientů ošetřených v souvislosti s úrazy pod vlivem alkoholu a drog. Počet pitev na předávkování v souvislosti a s požitím OPL. Počet a charakteristiky pacientů v substituční léčbě u praktických lékařů pro dospělé. Počet léčených pacientů pro VHC protivirovými preparáty a počet léčených pacientů injekčních uživatelů drog pro VHC protivirovými preparáty na infekčních a gastroenterologických odděleních. Počet dětí a dorostu zneužívajících návykové látky sledovaných u praktického lékaře pro děti a dorost. Počet pacientů s dg. F10-F19 ošetřených zdravotnickou záchrannou službou na základě tísňové výzvy	ÚZIS ČR	Jednou ročně za uplynulý kalendářní rok.

Název	Popis	Odpovědná instituce	Frekvence sběru dat
Detoxifikace od návykových látek na odděleních nemocnic a v psychiatrických léčebnách (příloha k výkazu o lůžkovém fondu)	Počet a charakteristiky osob detoxifikovaných od psychoaktivních látek v lůžkových zařízeních. Počet a charakteristiky zdravotnických zařízení poskytujících detoxifikaci.	ÚZIS ČR	Jednou ročně za uplynulý kalendářní rok.
Národní registr uživatelů lékařsky indikovaných substitučních látek (NRULISL)*	Počet a charakteristiky osob podstupujících substituční léčbu závislosti na opiátech/opioidech. Počet a charakteristiky zdravotnických zařízení poskytujících substituční léčbu.	ÚZIS ČR	Kontinuálně
Národní registr hospitalizovaných (NRHOSP)	Počet a charakteristiky hospitalizovaných osob včetně hospitalizovaných na poruchy způsobené užíváním návykových látek zejména v psychiatrických lůžkových zařízeních. Počet a charakteristiky zdravotnických zařízení poskytujících lůžkovou péči o uživatele návykových látek.	ÚZIS ČR	Čtvrtletně
Registr pohlavních nemocí (RPN)	Počet a charakteristiky osob, u nichž bylo zjištěno onemocnění pohlavní nemocí (sledováno i injekční užívání drog a rizikové chování).	Krajské hygienické stanice, poskytování a zveřejňování údajů ÚZIS ČR	Kontinuálně
Registr tuberkulózy (RTBC)	Počet a charakteristiky osob, u nichž byla zjištěna tuberkulóza (sledování alkoholici a toxikomani)	Krajské hygienické stanice, poskytování a zveřejňování údajů ÚZIS ČR	Kontinuálně
Závěrečné zprávy o realizaci projektů protidrogové politiky	Počet a charakteristiky klientů a poskytnuté služby v preventivních, harm-reduction, léčebných a resocializačních programech podpořených RVKPP ze státního rozpočtu.	sRVKPP/NMS	Jednou ročně za uplynulý kalendářní rok.
Odhad počtu problémových uživatelů drog (1)	Odhad standardní multiplikační metodou za využití počtu klientů-problémových uživatelů drog v kontaktu s nízkoprahovými programy v ČR.	NMS	Každoročně od r. 2002.
Průzkum mezi lékaři a odhad počtu problémových uživatelů drog (2)	Dotazníkový průzkum lékařů zaměřený na užívání návykových látek a substituční léčbu. Odhad problémového užívání drog na základě dat od praktických lékařů.	NMS	Každé 2-3 roky od r. 2003 (naposledy v r. 2012, další vlna plánována na r. 2014).
Monitoring testování infekcí v nízkoprahových programech	Počty provedených testů na HIV, virové hepatitidy a syfilis v nízkoprahových programech.	NMS	Jednou ročně za uplynulý kalendářní rok.
Informační systém Infekční nemoci (IS IN, Epidat)	Počet a charakteristiky osob, u nichž byla zjištěna infekce virovou hepatitidou (sledováno injekční užívání drog).	SZÚ prostřednictvím sítě krajských hygienických stanic (EPIDAT), poskytování a zveřejňování údajů ÚZIS ČR.	Kontinuálně
Surveillance HIV/AIDS	Počet a charakteristiky osob, u nichž byla zjištěna infekce HIV či onemocnění AIDS (sledováno injekční užívání drog). Počet a výsledky provedených laboratorních testů na HIV.	SZÚ – Národní referenční laboratoř pro AIDS	Kontinuálně
Nefatální intoxikace spojené s užíváním drog	Počet a charakteristiky osob akutně hospitalizovaných v souvislosti s užitím návykových látek ve vybraných zdravotnických zařízeních.	Hygienická stanice hl.m. Prahy (HS HMP) prostřednictvím sítě krajských hygienických stanic	Čtvrtletně

Název	Popis	Odpovědná instituce	Frekvence sběru dat
Speciální registr drogových úmrtí	Informační systém pitev a toxikologických vyšetření zemřelých osob provedených na odděleních soudních lékařství umožňujících extrakci drogových úmrtí.	NMS / SSLST ČLS JEP	Jednou ročně za uplynulý kalendářní rok.
Informační systém Zemřelí (IS ZEM)	Informační systém o všech zemřelých osobách v ČR umožňujících extrakci drogových úmrtí.	ČSÚ, poskytování a zveřejňování údajů ÚZIS ČR	Jednou ročně za uplynulý kalendářní rok.
Výroční zprávy o realizaci protidrogové politiky krajů	Přehled drogové situace na území krajů, počet a charakteristiky programů protidrogové politiky na území kraje, výdaje na protidrogovou politiku.	Kraje	Jednou ročně za uplynulý kalendářní rok.
Informační systém NPC	Drogové trestné činy a jejich pachatelé, podle druhu drogy a podle jednotlivých drogových ustanovení. Počty a objem záchytů drog. Ceny a čistota drog.	Policie ČR - NPC	Průběžně
Informační systém o přestupcích projednávaných orgány samosprávy	Přestupky přechovávání drog a pěstování rostlin obsahujících OPL v malém množství.	Ministerstvo vnitra (odbor všeobecné správy)	Jednou ročně za uplynulý rok (hlášení na MV do 31.1.).
Informační systém CPJ GŘC	Počty a objem záchytů drog.	CPJ GŘC	Průběžně.
ESSK (Evidenční systém statistik kriminality Policie ČR)	Drogové trestné činy a jejich pachatelé.	Policie ČR	Jednou ročně za uplynulý kalendářní rok.
Informační systém Probační a mediační služby (PMS)	Počty klientů, které má PMS v péči v souvislosti s porušením drogových ustanovení nebo v souvislosti se spácháním trestných činů pod vlivem drog či za účelem jejich opatření.	PMS	Jednou ročně za uplynulý kalendářní rok.
Informační systém Vězeňské služby ČR	Testování moči vězňených osob na přítomnost drog. Záchyty drog ve věznicích. Poradenské a léčebné intervence ve věznicích. Počet a charakteristiky osob v léčebných programech a bezdrogových zónách. Počty osob testovaných a léčených na hepatitidy a HIV/AIDS.	GŘVS (odbor VV a VTOS a odbor ZS)	Jednou ročně za uplynulý kalendářní rok.
Statistiky Ministerstva spravedlnosti (státní zastupitelství a soudy)	Drogové trestné činy a jejich pachatelé (stíhaní, obžalování, odsouzení), podle druhů drogy a uložených trestů a opatření.	MS	Jednou ročně za uplynulý kalendářní rok.

Pozn.: *Oba registry (registr žádostí léčbu HS a NRULISL) budou sloučeny do Národního registru léčby uživatelů drog podle zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách.

2.3 Horizontální spolupráce na sběru a distribuci dat

2.3.1 Pracovní skupiny NMS

NMS koordinuje činnost expertních pracovních skupin zaměřených na jednotlivé oblasti DIS. Jejich členy jsou odborníci daných oblastí a představitelé institucí zapojených do sběru dat. Pracovní skupiny působí v těchto oblastech:

1. Populační a školské průzkumy o postojích k užívání drog;
2. Prevalenční odhady problémového užívání drog;
3. Infekce spojené s užíváním drog;
4. Drogová úmrtí a mortalita uživatelů drog;
5. Žádosti o léčbu spojenou s užíváním drog;
6. Data trestněprávního sektoru;

7. Systém včasného varování před novými psychoaktivními látkami (zejména syntetickými drogami) a novými riziky spojenými s užíváním drog – Early Warning System (EWS).

Kromě výše zmíněných skupin koordinuje NMS další 3 pracovní skupiny RVKPP, a to:

1. Mezirezortní a mezioborovou pracovní skupinu pro metamfetamin,
2. Pracovní skupinu „Prevence a snižování rizik užívání drog na tanečních akcích,
3. Pracovní skupinu pro realizaci Studie o sociálně patologických dopadech hazardních her na společnost v ČR.

2.3.2 Poradní výbor pro sběr dat o drogách

Poradní výbor pro sběr dat o drogách (Poradní výbor) je výborem RVKPP. Připomínkuje a schvaluje NAPDIS, hodnotí jeho realizaci v uplynulém období. Poradní výbor dále připomínkuje a schvaluje Výroční zprávu o stavu ve věcech drog v ČR před jejím předložením RVKPP, vládě a EMCDDA.

3 Cíle DIS pro roky 2013–2015

- Komplexní přehled o stavu užívání legálních i nelegálních drog v ČR.
- Monitoring dopadů sázkového hraní.
- Poskytování podkladů pro evaluaci a formulaci národní protidrogové politiky a dalších plánů a strategických rozhodnutí.
- Pravidelné hlášení a vydávání informací o stavu situace v oblasti legálních i nelegálních drog v ČR.
- Návaznost DIS ČR na evropský a mezinárodní kontext, zapojení do mezinárodních studií a projektů.
- Implementace pěti harmonizovaných klíčových indikátorů EMCDDA a dalších standardních postupů EMCDDA.
- Sledování aktuálních trendů v oblasti užívání legálních i nelegálních drog v ČR včetně nových psychoaktivních látek.
- Zřízení Národního registru pítav a toxikologických vyšetření prováděných na oddělení soudního lékařství v souladu s ustanoveními zákona č. 372/2011Sb., o zdravotních službách.
- Zřízení Národního registru léčby uživatelů drog (NRLUD) v souladu s ustanoveními zákona č. 372/2011Sb., o zdravotních službách.

4 Plán aktivit na období 2013–2015

4.1 Sběr dat v oblasti 5 klíčových indikátorů

4.1.1 Užívání drog v obecné populaci a specifických skupinách populace

- Realizace další vlny Evropské školní studie o alkoholu a jiných drogách (ESPAD) v r. 2015. Realizátor: PCP a NMS. Termín: sběr dat - 30. 6. 2015, publikace výsledků za ČR - 31. 12. 2015.
- Realizace další vlny studie HBSC v r. 2014 v ČR. Realizátor: Katedra tělesné kultury UP Olomouc. Termín: 31. 12. 2014.
- Realizace průzkumu Tanec a drogy - dotazníkové studie zaměřené na užívání drog v prostředí zábavy. Realizátor: NMS. Termín: 31. 12. 2013.
- Realizace kvazi-reprezentativního průzkumu užívání drog v obecné populaci ČR za použití minimálního setu standardních otázek. Realizátor: NMS. Termín: každoročně.

- Realizace další vlny dotazníkové studie zaměřené na užívání drog na reprezentativním vzorku osob ve výkonu trestu odnětí svobody v ČR. Realizátor: NMS a GŘ VS. Termín: 31. 12. 2014.
- Realizace dotazníkové studie zaměřené na užívání nových syntetických drog – projekt I-TREND. Realizátor: KAD. Termín: 31. 12. 2014.

4.1.2 Problémové užívání drog

- Provedení odhadu prevalence problémových uživatelů drog multiplikační metodou s využitím dat z nízkoprahových programů v ČR a jednotlivých krajích. Realizátor: NMS. Termín: každoročně.
- Provedení odhadu prevalence problémových uživatelů drog metodou zpětného zachytu z dat nízkoprahových programů v Praze. Realizátor: NMS. Termín: každoročně.
- Provedení další vlny národního prevalenčního odhadu problémového užívání drog na základě průzkumu mezi praktickými lékaři ČR. Realizátor: NMS. Termín: 31. 12. 2014.
- Realizace kvalitativního monitoringu zaměřeného na trendy v užívání drog, drogovou scénu a trh metodou fokusních skupin mezi pracovníky nízkoprahových programů v ČR. Realizátor: NMS. Termín: každoročně.

4.1.3 Infekční nemoci spojené s užíváním drog

- Vedení databáze osob infikovaných HIV a případů AIDS s pravděpodobnou cestou přenosu injekční aplikací drog. Realizátor: Národní referenční laboratoř pro HIV/AIDS, SZÚ Praha. Termín: průběžně.
- Agregovaná evidence osob testovaných na HIV protilátky s uvedením důvodu testu. Realizátor: Národní referenční laboratoř pro HIV/AIDS, SZÚ Praha. Termín: průběžně.
- Vedení informačního systému hlášených případů virových hepatitid včetně údaje o injekčním užívání drog jako faktoru rizikového chování v rámci informačního systému hlášených infekčních onemocnění (IS IN), tzv. Epidat. Realizátor: hygienická služba a SZÚ Praha. Termín: průběžně.
- Vedení a zpracování údajů z Registru pohlavních nemocí (RPN), zejména hlášených případů syfilis a kapavky včetně údaje o injekčním užívání drog jako faktoru rizikového chování. Realizátor: MZČR prostřednictvím KHS a ÚZIS ČR. Termín: průběžně.
- Zajištění sledování (injekčního) užívání drog v rámci sledování rizikových faktorů, resp. (pravděpodobných) cest přenosu u sledování vybraných infekčních onemocnění. Realizátor: SZÚ Praha. Termín: do 31. 12. 2015.
- Zakotvení zjišťování faktoru injekčního užívání drog jako rizikového chování, resp. (pravděpodobné) cesty přenosu ve vyhlášece o systému epidemiologické bdělosti u vybraných infekcí. Realizátor: MZ. Termín: do 31. 12. 2015.
- Monitoring testování infekčních nemocí v nízkoprahových zařízeních. Realizátor: NMS. Termín: každoročně.
- Analýza výsledků testování infekčních nemocí a výskytu infekčních onemocnění (zejména HIV/AIDS a virových hepatitid) u uživatelů drog ve věznicích. Realizátor: GŘVS ve spolupráci s NMS. Termín: každoročně.
- Analýza údajů o výměnném programu a dalších aktivitách v oblasti prevence a harm reduction infekcí v ČR ze závěrečných zpráv programů. Realizátor: NMS. Termín: každoročně.
- Analýza dostupnosti testování a protestovanosti IUD na infekční nemoci v drogových službách. Realizátor: NMS. Termín: každoročně.

4.1.4 Úmrtí spojená s užíváním drog a mortalita uživatelů drog

- Sběr a analýza dat o drogových úmrtích ze speciálního registru drogových úmrtí ze sítě pracovišť soudního lékařství v ČR. Realizátor: NMS ve spolupráci se SSLT ČLS JEP. Termín: průběžně v r. 2013, analýza dat do 30. 6. za uplynulý kalendářní rok.
- Zřízení Národního registru pitev a toxikologických vyšetření prováděných na odděleních soudního lékařství Realizátor: MZ Termín: do 1.4.2014.
- Transformace speciálního registru úmrtí na Národní registr pitev a toxikologických vyšetření prováděných na oddělení soudního lékařství v souladu s ustanoveními zákona č. 372/2011Sb., o zdravotních službách. Realizátor: ÚZIS ve spolupráci se SSLT ČLS JEP a NMS. Termín: od 1.4.2014.
- Extrakce dat o toxikologických nálezech u zemřelých při dopravních nehodách ze speciálního registru drogových úmrtí a později z Národního registru pitev a toxikologických vyšetření prováděných na odděleních soudního lékařství. Realizátor: NMS/ÚZIS ve spolupráci se SSLT ČLS JEP. Termín: každoročně.
- Vedení informačního systému Zemřelí (obecného registru mortality v ČR) a extrakce dat o drogových úmrtích z tohoto systému. Realizátor: ČSÚ a ÚZIS ČR. Termín: každoročně.

4.1.5 Žádosti o léčbu v souvislosti s užíváním drog a systém péče o uživatele drog

- Vedení Registru uživatelů drog – žadatelů o léčbu, a to jak prvních žádostí, tak všech žádostí o léčbu. Realizátor: HS HMP. Termín: průběžně v r. 2013, analýza dat do 30. 6. za uplynulý kalendářní rok.
- Vedení a zpracování údajů z Národního registru uživatelů lékařsky indikovaných substitučních látek. Realizátor: ÚZIS ČR. Termín: průběžně v r. 2013.
- Zřízení Národního registru léčby uživatelů drog (NRLUD) Realizátor: MZ Termín: do 1.4.2014
- Transformace Registru uživatelů drog – žadatelů o léčbu a NRULISL na Národní registr léčby uživatelů drog (NRLUD) v souladu s ustanoveními zákona č. 372/2011Sb., o zdravotních službách. Realizátor: ÚZIS ČR ve spolupráci s MZ/hygienickou službou. Termín: od 1.4.2014.
- Specifikace systémového zapojení hygienické služby do sledování drogové epidemiologie, zejména v rámci NRLUD, zajištění činnosti centrálního pracoviště v HS HMP. Realizátor: MZ/hygienická služba. Termín: od 1.1.2014.
- Propojení informací o léčených uživatelích drog ve výkonu vazby a trestu odnětí svobody s NRLUD. Realizátor: GŘ VS ve spolupráci s ÚZIS ČR. Termín: od 1.1.2014.
- Vedení a zpracování analýzy hospitalizovaných v psychiatrických lůžkových zařízeních s problémy způsobenými alkoholem a jinými OPL z Národního registru hospitalizovaných (NRHOSP). Realizátor: ÚZIS ČR. Termín: každoročně.
- Zpracování analýzy hospitalizovaných na detoxifikačních jednotkách. Realizátor: ÚZIS ČR. Termín: každoročně.
- Analýza pacientů (uživatelů alkoholu a jiných návykových látek) léčených v ambulantních zdravotnických zařízeních. Realizátor: ÚZIS ČR. Termín: každoročně.
- Metodická podpora uživatelům databáze UniData (evidence klientů a služeb v adiktologických službách). Realizátor: NMS. Termín: průběžně.
- Sběr dat o léčebných programech a bezdrogových zónách ve věznicích. Realizátor: GŘVS. Termín: každoročně.
- Analýza klientů a poskytnutých služeb v síti poradenských, léčebných a doléčovacích programů ze závěrečných zpráv programů podpořených v rámci dotačního řízení RVKPP. Realizátor: NMS. Termín: každoročně.

4.2 Sběr a analýza dat v dalších oblastech

4.2.1 Systém včasného varování před novými syntetickými drogami - EWS

- Činnost sítě EWS a její průběžná správa. Realizátor: NMS. Termín: průběžně.
- Zpráva o činnosti EWS v ČR pro EMCDDA. Realizátor: NMS. Termín: pololetně.
- Monitoring nabídky nových syntetických a rostlinných drog na internetu. Realizátor: NMS. Termín: každoročně.

4.2.2 Data z oblasti prevence

- Monitorování programů všeobecné, selektivní a indikované prevence realizovaných v resortu školství – typy a zaměření programů, objem programů, charakteristika cílových skupin, spolupráce s externími organizacemi. Realizátor: MŠMT. Termín: každoročně.
- Analýza klientů a poskytnutých služeb v rámci primárně-preventivních aktivit a programů ze závěrečných zpráv v rámci dotačního řízení RVKPP. Realizátor: NMS. Termín: každoročně.

4.2.3 Data z oblasti snižování nabídky drog (trestněprávní sektor)

- Evidence (primární) drogové trestné činnosti (trestné činy a jejich pachatelé) podle druhu drogy a podle jednotlivých ustanovení – zadržení a stíhaní. Realizátor: NPC. Termín: každoročně.
- Evidence (primární) drogové trestné činnosti (trestné činy a jejich pachatelé) podle druhu drogy a podle jednotlivých ustanovení – stíhaní podle Evidenčního systému statistik kriminality Policie ČR (ESSK). Realizátor: Policie ČR, Policejní prezidium. Termín: každoročně.
- Evidence (primární) drogové trestné činnosti (trestné činy a jejich pachatelé) podle druhu drogy a podle jednotlivých ustanovení – obvinění, obžalování a odsouzení. Realizátor: Ministerstvo spravedlnosti. Termín: každoročně.
- Evidence (primární) drogové trestné činnosti (uložené sankce a opatření) podle druhu drogy a podle jednotlivých ustanovení. Realizátor: Ministerstvo spravedlnosti. Termín: každoročně.
- Evidence přestupků nedovoleného nakládání s OPL podle jednotlivých ustanovení. Realizátor: Ministerstvo vnitra. Termín: každoročně.
- Průběžná analýza dat o klientech PMS stíhaných/odsouzených v souvislosti s užíváním drog a za (primární) drogové trestné činy (přehled o výkonu opatření uložených namísto/vedle trestu). Realizátor: Probační a mediační služba. Termín: každoročně.
- Stanovení expertního odhadu rozsahu sekundární kriminality páchané uživateli drog. Realizátor: NPC ve spolupráci s NMS. Termín: ve dvouletých intervalech za uplynulý rok, nejdříve v r. 2014 za r. 2013.
- Analýza dat o čistotě a potenci zabavených drog v ČR. Realizátor: NPC ve spolupráci s NMS. Termín: každoročně.
- Analýza dat o cenách drog v závislosti na jejich čistotě/potenci. Realizátor: NPC a NMS. Termín: každoročně.
- Analýza dat o počtu a objemu záchytů drog a prekurzorů. Realizátor: NPC a GŘC ve spolupráci s NMS. Termín: každoročně.
- Analýza dat o záchytech drog ve věznicích. Realizátor: GŘVS. Termín: každoročně.

- Analýza dat o množství drog prokazovaných v rámci trestního řízení. Realizátor: NPC. Termín: Každoročně.
- Realizace studie o spotřebě nelegálních drog na území ČR, odhad nelegální ekonomiky spojené se zneužíváním drog. Realizátor: KAD ve spolupráci s NMS. Termín: 31. 12. 2013.
- Kvantitativní a kvalitativní analýza trhu s konopnými drogami v ČR. Realizátor: KAD ve spolupráci s NMS. Termín: 31. 12. 2015.

4.3 Sběr a analýza dat v oblasti užívání alkoholu a jeho dopadů

- Monitoring, výzkum a dopady užívání alkoholu na zdraví populace z perspektivy veřejného zdraví. Realizátor: SZÚ. Termín: každoročně.
- Celopopulační studie provedena metodikou vyvinutou v rámci projektu SMART. Realizátor: SZÚ. Termín: 2015.

4.4 Sběr a analýza dat v oblasti užívání tabáku a jeho dopadů

- Zpracování dat o stavu v užívání tabáku a o jeho dopadech a realizovaných opatřeních. Realizátor: SZÚ. Termín: každoročně.
- Šetření v dospělé populaci prostřednictvím standardního setu doporučených otázek WHO nebo WHO/CDC. Realizátor: SZÚ. Termín: každoročně.
- Šetření mezi mládeží specificky zaměřené na kuřáctví dětí školního věku – Global Youth Tobacco Survey (GYTS). Realizátor: SZÚ. Termín: v intervalu 3–5 let dle WHO/CDC.

4.5 Sběr a analýza dat v oblasti sázkového hraní a jeho dopadů

- Zpracování analýzy rozsahu a zdravotních a sociálních dopadů sázkového hraní v ČR. Realizátor: NMS ve spolupráci s příslušnou pracovní skupinou. Termín: do 30. 4. 2014.
- Monitoring rozsahu a zdravotních a sociálních dopadů sázkového hraní v ČR. Realizátor: NMS. Termín: průběžně od r. 2014.

4.6 Evaluace intervencí

- Hodnocení implementace Akčního plánu protidrogové politiky na období 2013 až 2015. Realizátor: sekretariát RVKPP. Termín: 31. 12. 2015.
- Evaluace zavedení konopí pro léčebné účely v ČR. Realizátor: NMS. Termín: do 31.12.2014.

5 Distribuce informací

5.1 Publikace NMS

- Výroční zpráva o stavu ve věcech drog v ČR
- Zpráva o sociálně patologických dopadech sázkového hraní v ČR
- Knižní publikace ve třech edičních řadách: Monografie, Metodika a Výzkumné zprávy
- Publikace a dokumenty týkající se české protidrogové politiky („modrá“ řada).
- Bulletin Zaostřeno na drogy: dvouměsíčník, každoročně vydáváno 6 monotematicky zaměřených čísel. Jedno z čísel každého ročníku obsahuje souhrn situace v oblasti drog v předchozím roce (česká a anglická verze). Podle situace mohou být vydána i mimořádná, nečíslovaná vydání. V databázi odběratelů je cca 1760 institucí, odborníků a orgánů státní správy a samosprávy.

Publikace NMS jsou dostupné na: <http://www.drogy-info.cz/index.php/publikace>.

5.2 Publikace ÚZIS ČR v oblasti návykových látek a patologického hráčství

Publikace v řadě „Aktuální informace“:

- Ambulantní péče o pacienty užívající psychoaktivní látky (alkohol a jiné drogy)
- Péče o pacienty užívající psychoaktivní látky hospitalizované v psychiatrických lůžkových zařízeních ČR
- Údaje o detoxifikačních jednotkách a pacientech podstupujících detoxifikaci od návykových látek
- Informace z Národního registru uživatelů lékařsky indikovaných substitučních látek
- Vývoj infekčních nemocí u uživatelů alkoholu a jiných drog v ČR
- Činnost záchytných stanic
- Údaje o detoxifikačních jednotkách a pacientech podstupujících detoxifikaci od návykových látek
- Vývoj nákladů zdravotních pojišťoven na léčbu uživatelů alkoholu a nealkoholových drog
- Péče o pacienty s diagnózou F63.0 - patologické hráčství v ambulantních a lůžkových zařízeních ČR

5.3 Publikace SZÚ v oblasti návykových látek

- Časopis Hygiena (publikuje mj. příspěvky na téma kouření, alkohol apod.)
- Central European Journal of Public Health
- Zprávy Centra epidemiologie a mikrobiologie

5.4 Publikace NPC

- Výroční zpráva NPC
- Bulletin NPC (cca 4x ročně). Viz: <http://www.policie.cz/clanek/bulletin.aspx>

5.5 Publikace HS hl. m. Prahy

- Výroční zpráva: Incidence, prevalence, zdravotní dopady a trendy léčených uživatelů drog. Viz: <http://www.hygp Praha.cz/odbory.php?o=Ng==&ksum=NQ>

5.6 Časopis Adiktologie

- Časopis Adiktologie je odborný časopis pro prevenci, léčbu a výzkum závislosti (4x ročně plus supplementum). Viz: <http://www.adiktologie.cz/>.

5.7 Internetové prezentace

- Webový portál o legálních a nelegálních drogách (národní drogový informační portál) na adrese www.drogy-info.cz.
- Internetová prezentace RVKPP na stránkách Vlády ČR www.vlada.cz.
- Webový portál www.drogovesluzby.cz: webový portál spravovaný Úřadem vlády ČR. Prezentace slouží pro uživatele softwarové aplikace UniData určené pro organizaci a jednotný sběr dat v drogových službách.
- Vývoj prevalence kouření v dospělé populaci ČR: <http://www.szu.cz/tema/podpora-zdravi/vyvoj-prevalence-kuractvi-v-dospete-populaci-cr>

- Global Youth Tobacco Survey – Country report: <http://www.szu.cz/tema/podpora-zdravi/gyts-2011-country-report>
- Publikace ÚZIS ČR na téma návykové látky: <http://www.uzis.cz/category/tematicke-rady/zdravotnicka-statistika/navykove-latky>

6 Účast na mezinárodních aktivitách, hlášení mezinárodním organizacím

- Evropské monitorovací středisko pro drogy a drogovou závislost (EMCDDA): každoroční hlášení (výroční zpráva, set statistických tabulek), setkání vedoucích monitorovacích středisek (síť Reitox), pracovní skupiny a setkání EMCDDA, evropský EWS v oblasti nových psychoaktivních látek, společné projekty v oblasti monitoringu drogové situace v Evropě, zveřejnění a distribuce výroční zprávy EMCDDA a dalších publikací.
- UNODC: hlášení formou výročního a bienálního dotazníku (ARQ a BRQ).
- Projekt ESPAD: multicentrická studie zaměřená na zkušenosti s návykovými látkami mezi 16letými studenty.
- Projekt HBSC: multicentrická studie zaměřená na zkušenosti s návykovými látkami mezi 11-15letými žáky základních škol.
- Global Youth Tobacco Survey (GYTS): šetření mezi mládeží specificky zaměřené na kouření mezi dětmi školního věku realizované WHO/CDC.
- Zajišťování sběru a ověřování údajů dle potřeby pro WHO (Global Report on Alcohol and Health, Report on the Global Tobacco Epidemic, Tobacco control Databáze for the WHO European Region), CDC (Global Tobacco Surveillance System).
- NMS je „collaborating partner“ v projektu Correlation, více viz <http://www.correlation-net.org/>.